

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 88.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 5. MAJA — THURSDAY, MAY 5, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Odobritev anglo-ital. pakta - Poostren delavski razkol

Po burni debati angleška nižja zbornica odobrila pakt, sklenjen med Anglijo in Italijo. — Chamberlain povdarjal, da je pakt že doslej rodil ugodne uspehe. — Laboriti tvorili glavno opozicijo proti paktu.

London, Anglija. — Med tem, ko je Hitler hitel v ponedeljek zvečer proti Rimu, da s svojim zaveznikom Mussolinijem snuje načrte glede nadaljnje usode Evrope, se je pa v angleški nižji zbornici vodila burna debata glede prijateljskega pakta, ki ga je angleška vlada pred kratkim sklenila z ravno istim Mussolinijem. Min. predsednik Chamberlain je ta dan nastopil pred zbornico z apelom, naj ta pakt, ki je bil v glavnem sad njegovega dela, potrdi.

Delavska stranska laboritorij je celi čas, kar so se vodila pogajanja za pakt, bila nasprotna zvezi z Italijo in to so njeni člani v zbornici pokazali tudi zdaj, ko je šlo za končno odobritev. Povdarjali so, da se Mussoliniju ne more zaupati, da bi držal besedo, in pri tem kazali na dejstvo, da ni dosegel napredka še niti najmanjše poteze, ki bi značala, da namerava poklicati domov svoje vojaštvo iz Španije, da si je ta pogoj izražal v paktu in je celo povdarjeno, da pogodba ne postane veljavna, dokler bodo Italijani v Španiji. Iz tega se lahko sklepa, da dejali, da Mussoliniju ni dosti na tem, da bi čimprej prišel do prijateljskih odnosov z Anglijo, marveč to le izrablja v svoje svrhe.

Kljub tej opoziciji pa je zbornica pakt odobrila, in sicer z večino 322 glasov proti 110. Napel pa je Chamberlain vse sile, da je dosegel ta uspeh. Povdarjal je, da je pogodba že doslej dosegla znatne izpremembe v odnosih med obema državama; razčistilo se je nezaupanje in sumničenje in obojna naroda sta odločena, da bosta v naprej sodelovala v prijateljstvu. "Po mojem mnenju," je dejal, "znači sporazum med Italijo in nami začetek nove dobe".

Omenil je Chamberlain dalje, da pakt odobrava tudi mnoge druge tujezemske države. Francija ga pozdravlja; enako so poslale svoje čestitke tudi države balkanske zveze, in "predsednik Zed. držav je tudi izrazil simpatično zanimanje, ker smatra delo zanj za dokaz vrednosti mirnih pogajanj."

Omenitev predsednika Zed. držav je dvignila nov vihar med opozicijo. Eden nje članov je odvrnil Chamberlainu, da nima nobene pravice, omenjati predsednika Roosevelta, kot da bi bil ta odobril sporazum, češ, da je sigurna stvar, da Roosevelt ni izrazil svoje sodbe glede pakta samega, kot takega; obenem je ožigosel Chamberlaina, da skuša Zed. države vplesti v evropsko politiko in spraviti v nevarnost odnose med Anglijo in Ameriko. "Min. predsednik si je vzel nedopustno pravico", je dejal ta opozicijski član, "vmešavati v to stvar voditelja nekega zelo velikega naroda, s katerim je za Anglijo važno, ljeni."

NOVA ZMAGA KITAJCEV

Japonci v dveh provincah doživeli poraz.

Šanghaj, Kitajska. — Japonci so se dne znovali doživeli na Kitajskem, česar se ob začetku sedanjih vojn niso nadejali, namreč občuten poraz. Kakor poročajo kitajske oblasti, je njih armada razbila japonsko bojno črto v Šensi provinci, v južni Santung provinci pa je temeljito ustavila japonske napade. Tujezemski vojaški opazovalci potrjujejo, da so ta poročila resnična. Istoli tudi zdaj, ko je šlo za končno odobritev. Povdarjali so, da se Mussoliniju ne more zaupati, da bi držal besedo, in pri tem kazali na dejstvo, da ni dosegel napredka še niti najmanjše poteze, ki bi značala, da namerava poklicati domov svoje vojaštvo iz Španije, da si je ta pogoj izražal v paktu in je celo povdarjeno, da pogodba ne postane veljavna, dokler bodo Italijani v Španiji. Iz tega se lahko sklepa, da dejali, da Mussoliniju ni dosti na tem, da bi čimprej prišel do prijateljskih odnosov z Anglijo, marveč to le izrablja v svoje svrhe.

POBEG IZ DRŽAVNE KAZNILNICE

Michigan City, Ind. — Po dobro premišljenem načrtu se je zadnji ponedeljek zvečer posrečilo štirim kaznjencem, da so pobegnili iz tukajšnje državne kaznilnice. Kaznjenci so bili zaposleni z nakladanjem tovornih železniških vozov s praznimi sodčki. Pri tem so si na dnu nekega voza skrivaj izvrtali s pomočjo svedra odprtino, dovolj veliko za človeka. Predno so imeli biti vozovi odpeljani ven iz kaznilniških zidov, so zlezli skozi to odprtino. Kakor hitro so bili na prostem, so prisilili nekega fanta, ki je sedel v bližini v avtomobilu, da jih je moral odpeljati. Blizu Kankakee, Ill., so ga nato vrgli iz avtomobila. Vsi štirje ubežniki so obsojeni na več let ječe zaradi ropanja. Bili pa so drugi dan tudi že ujeti.

KAČA JE KAČA, ČETUDI NEŠKODLJIVA

Fort Dodge, Ia. — V tukajšnjem mestu se je te dni pojavila nenadoma nepričakovano velika množina kač. Povzročile so dosti razburjenja in strahu, ko so jih gospodinje našle na vseh mogočih mestih, v kleti, na podstrešju, na oknih, in drugod. Mestno vodstvo je sicer objavilo, da so te kače takozvane "garters", ki so popolnoma neškodljive, toda prebivalstvo jih kljub temu smatra za nadlego, in tako so bili poslani šolski dečki, da so jih pobijali.

NOVA PREMOGARSKA UNIJA

Chicago, Ill. — Na 53 W. Jackson st. se je v ponedeljek otvoril glavni stan nove progresivne premogarske unije, ki jo je ustanovila del. federacija, da z njo razbije Lewisovo unijo. Predsednik nove unije je neki Joe Ozanic.

da nima nikakih nesporazumov, katerim je za Anglijo važno, ljeni."

VIŠJI DAVKI V FRANCII

Vsi davki v državi se zvišajo za osem odstotkov.

Pariz, Francija. — Prva odredba, ki jo je izdal francoski min. predsednik Daladier, kateremu je parlament poveril pred tremi tedni gospodarsko diktatorsko oblast, je izšla v ponedeljek. Nje namen je, kakor se povdarja, ta, da se odpravi primanjkljaj v državnem proračunu, da se zviša produkcija in da se vrne zaupanje javnosti v državne finance. Prebivalstvo pa bo takoj občutilo žrtev, ki jo bo moralo doprinesiti k temu cilju: Odredba namreč objavlja splošno zvišanje vseh davkov za osem odstotkov in poleg tega še posebne naklade na dobičke iz produkcije orožja. Obenem se je objavilo, da bo do čez par mesecev sledile nove določbe glede carine.

FANT SI PRIVOŠČIL NOČNI SPREHOD

Chicago, Ill. — Sredi ceste na križišču Ashland ave. in Grace st. se je zadnji ponedeljek ponoči, malo pred polnočjo, pojavil neki mali fantek in stal tamkaj sredi drvečih avtomobilov. Neka ženska ga je pobrala, toda ni mogla od nje ga nič izvedeti, kdo je in kje stanuje, in ga je zato odpeljala na policijsko stražnico. Kakor so tam ugotovili je moral biti otrok star kakih 18 mesecev; njegov pojav na cesti pa so si razlagali tako, da se je moral izmuzniti iz hiše, ko so njegovi starši spali. Oddan je bil čez noč v sirotišnico sv. Vincenca.

NIČ POSEBNEGA DANES

Berlin, Nemčija. — Zadnji ponedeljek se je izvršila poroka med princem Louisom Ferdinandom, vnukom bivšega kaiserja Viljema, in Kiro, nadvojvodinjo iz bivše ruske carske rodbine. Pred desetletji bi bil ta dogodek središče svetovne pozornosti, danes se svet kaj malo zmeni za to zvezo med člani dveh cesarskih rodbin.

POMOČ KATOLIČANOV MEHIŠKI VLADI

Mexico City, Mehika. — Titularni nadškof v mestu Bija, L. M. Altamirano y Bulnes, ki je obenem tajnik škofovskega odbora, v katerem so zastopani vsi mehiški škofje in nadškofje, je zadnji ponedeljek podal pisano izjavo, s katero je odobril načrt, da mehiški katoličani prispevajo v sklad, s katerim bo vlada lahko plačala tujezemskim družbam za zaplenjene oljne vrelce.

KRIŽEM SVETA

Hendaye, Francija. — Španski nacionalisti so zadnji ponedeljek podvzeli nove napade na fronti pred mestom Teruel. Kakor pa poroča vodstvo vladne armade, so bili vsi ti napadi odbiti in so se morali nacionalisti umakniti z velikimi izgubami.

Riga, Latvija. — Kakor znamenja kažejo, bo sedanji poljski napol diktatorski vladni režim pričel popuščati napram opoziciji, in pričakuje se celo pomilostitve za politične izgnance, da se bodo lahko vrnil domov.

Berlin, Nemčija. — Za 1. maj je izdal Hitler amnestijo za zaprte protestantovske pastore, ki so obdolženi raznih pregreškov proti nazijski stranki. Kakor se računa, bo upravičenih do pomilostitve okrog 1500 pastorej.

NESKONČNOST VSEMIRJA

South Bend, Ind. — Z novimi pripravami je znanstvenikom omogočeno, da stalno odkrivajo nova čudesa vesolja, in tako prihajajo do zaključkov, ki so za človeški razum naravnost nepojmljivi. Tako je znano, da je vsaka zvezda v ozvezdju, znanem kot Rimska cesta, ki se nam zdi kakor iskrica, v resnici ogromen svet sam za se; in takih zvezd je brez števila. Tukajšnji univerzitetni znanstveniki pa so zadnji ponedeljek objavili, da se je ugotovilo doslej, da je takih ozvezdij, kakor je Rimska cesta, nič manj kakor 300,000!

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

ŠEST UNIJ IZKLJUČENIH

Od deseterih unij, ki so se pridružile CIO, je ostala zdaj v del. federaciji samo še ena.

Washington, D. C. — Delavska federacija je napravila nov korak, s katerim je še bolj temeljito poglobila razkol z nasprotno organizacijo, CIO, in tako so se še ti medli upi, ki so doslej obstojali, da bi moglo priti med obema konkurentinjskimi prijateljskega sporazuma, razblinili. Zadnji ponedeljek je namreč vodstvo federacije izdalo ukrep, s katerim je končno veljavno izključilo nadaljnjih šest unij, ki so bile prej pod federacijo, a so se pozneje priključile CIO. Od deseterih takih unij so bile pred tremi meseci izključene tri, zdaj, kakor omenjeno, šest, da ostane zdaj le še ena od teh v federaciji.

Ta unija, ki pa je pod sponzorcijo, je mednarodna unija delavstva pri ženskih oblačilih. Vzrok, zakaj je federacija obdržala to unijo, je prozoren: Pred nekaj meseci je namreč nje načelnik, Dubinsky, izrazil kritiko proti vodstvu CIO, češ, da je to kritiko razkola med delavstvom; na ta način ima federacija upanje, da se bo ta unija končno le "spreobrnila" in se vrnila k njej.

VZORNA POŠTENOST

Washington, D. C. — Zakladniški department je pred nekaj dnevi prejel iz Newark, N. J., od nekega Freda Hohnerja denarno nakaznico za \$100. Pošiljatelj je pripomnil, da hoče s tem poravnati stroške, ki jih je imela vlada z njim, ko mu je v letu 1935 dala zavetišče. Načelnik WPA je dal nato preiskati, kaj je z zadevo, in ugotovilo se je, da je bil Hohner, po poklicu mehanik, ko je poslal denar, brez dela in mu je ostalo samo še \$12. Dejal je, da je mislil poplačati s tem povračilom, dokler bi ne dobil stalnega dela, toda se je bal, da bi mu prej denarja ne zmanjkalo, in je raje takoj izvršil povračilo.

Iz Jugoslavije

Tragedija dveh mladih zaljubljenec, ki so ju našli ljudje v okolici Domžal s prestreljenima glavama. — Staro žago ob potoku Cerknici je uničil ogenj. — Smrtna kosa. — Razne druge vesti in novice.

Beg iz življenja

Ljubljana, 14. aprila. — V torek proti večeru se je v Domžalah in okolici razširila vest o tragediji dveh mladih zaljubljenec, ki so ju našli s prestreljenima glavama, a še živa. Okrog 18.30 sta v gozdu Mučilniku nad Dobom pri Domžalah posestniki Antonija Vidmarjeva in Frančiška Kovičeva iz Zaboršta našli na moškega, ki je ječe klical na pomoč. Ko sta prihiteli k njemu, sta videli, da mu s čela kaplja kri, kraj njega pa je ležala v mlaki neka mladenka. Ženski sta o dogodku takoj obvestili domžalske orožnike, ki so poklicali zdravnika dr. Hočvarja. Mladenec in dekle sta bila še živa in so ju zato naglo prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Ugotovili so, da gre za 21 letnega kovaškega pomočnika Alojzija Debelaka iz Zaloga ter 23 letno kuharico Pepco Juvaničičevo iz Hotiča nad Litijo, zaposleno v policijski menzi v Ljubljani. Po vseh znakih sodeč je Debelak najprej streljal na svoje dekle, nato si je sam pogoltnil kroglo v glavo. Oba sta rajena v senca, vendar se zdi, da poškodbe niso smrtonosne in je upanje, da okrevata.

Iz koristljubja

Št. Vid nad Cerknico, 11. aprila. — V vasi Cajnarjih, ki spadajo pod občino Sv. Vid nad Cerknico, je 1. aprila okoli 2. ure ponoči nenadno začela goreti stara žaga ob potoku Cerknici, last posestnika Otoničarja Janeza iz Ponikev pri Begunjah in še sedmih drugih posestnikov. Ogenj sta prva opazila dva posestnika iz Reparjev, solastnika žage. Prihitela sta k požarišču, a je bilo že prepozno in nista mogla ničesar več rešiti. Kako je požar nastal, je bilo čisto nejasno. Kazalo pa je na to, da je bila na delu požigalecva roka.

Kmalu so orožniki tudi res dognali, da je bil ogenj podtaknjen, zaradi zavarovalnine. Stara žaga je bila vredna kakih 15,000 Din, zavarovana je bila za 10,000 Din. Otoničar je ostalim solastnikom prigovarjal, da bi zavarovalnine zvišali, ti pa niso pristali, zato je šel in sam zavaroval ter plačal zavarovalnino. Že s tem se je Otoničar izdal, da ima z žago posebne namene. Ir res je začel nagovarjati k požigu tesarja Franca Cimpermana iz Krušč, ki je pristal na predlog, vendar sam ni hotel zažgati, ampak je k temu pregovoril tesarja Ludvika Štritofa iz Cajnarjev ter mu za to obljubil 500 Din. Požig je bil dogovorjen za noč 1. aprila, pa se je pozneje stva zavlekla. — Sedaj se bodo vs trije zagovarjali pred so diščem.

Strela že zažiga

Iz Planine pri Črnomlju potroča, da je med nevihto 8. aprila udarila strela v hruško in skedenj Matije Spreitzerja. Poleg Spreitzerjevega skednja je zgorela tudi šupa Jožeta Königa. Največja sreča v nesreči je bila, da je veter vlek stran od vasi, drugače bi vsa zgorela.

Smrtna kosa

V Št. Jerneju na Dolenjskem je umrl Franjo Golob, šolski upravitelj. — V Šmarju pri Rimskih Toplicah je umrl Jožef Sluga, načelnik hranilnice in posojilnice. — V Ljubljani je umrla Neti Jelen, soproga sanitetnega narednika vodnika v poklju. — Pri Sv. Juriju ob Taboru je umrla Amalija Hrbtšek.

Nesrečen padec

Ko se je neki 20 letni delavec nekega popoldne peljal iz Celja v Savinjsko dolino, je nesrečno padel z avtomobila in se nevarno pobil.

Dvojčka na vlaku

Med postajama Podplat pri Rogasli Slatini in Šmarju pri Jelšah, se je v vlaku, ki vozi proti Ponikvi, dogodil slučaj, ki je skoraj razburil potnike. V Podplatu je stopila v voz neka ženska, kateri je med vožnjo postala slabo. Potniki so jo odnesli v poseben kupe, kjer je žena srečno povila dvojčke. Srečna mati je izstopila na postaji Šmarje pri Jelšah.

Zlobna roka

Posestniku Ignaciju Bratuši pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je ogenj uničil gospodarsko poslopje in mu prizadel nad 30,000 dinarjev škode.

Nezgoda

Ko je 30 letni posestnik France Berglez iz Mihovcev vozil sod proti domu, se je na cesti, ki drži čez hrib, splašala živina. Berglez je pri tem padel pod voz in kolo mu je zmečkal roko. Prepeljan je bil v ptujsko bolnico.

Siroveži

Nedavno je družba petih fantov, ki so se vračali iz vinograde v Gruškovju, brez vzroka napadla posestnikovega sina Andreja Vidoviča iz Velike Varnice in ga nevarno ootolkla. Ko je bil Vidovič že na tleh, so oni še vedno teptali po njem in mu tako prizadejali poleg zunanjih tudi hude notranje poškodbe, da je moral v ptujsko bolnico.

Obstreljen

Obstreljenega so pripeljali v mariborsko splošno bolnico 33 letnega čuvaja Martina Frankeša iz Pesnice. Napadalca še niso mogli izslediti.

Cleveland zmagal v letošnji kampanji "Amerikanskega Slovenca"

Mr. Anton Grdina izvoljen za častnega maršala vseh naročnikov "Amer. Slovenca"; Mr. Jožef Fajfar iz Chicage, je izvoljen za častnega podmaršala in

Mr. Anton Jelenič iz Jolieta za častnega pritočnika maršalu.

Mr. Anton Grdina je prejel skupaj 205,737 glasov; Mr. Jožef Fajfar je prejel skupaj 166,341 glasov in Mr. Anton Jelenič pa 135,536 glasov.

ŽIVELI NAŠI ZMAGOVALCI!

Podrobno kampanjsko poročilo sledi v jutrišnji številki.

MR. ANTON GRDINA, glavni zmagovalac.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Hitler v hiši!

Rimljanje so bili nekaj, saj bi si drugače ne bili podjarmili sveta. Imeli pa so tudi svoje slabe strani. Cincali in posvetovali in nič odločili so se preradi. Šlo je za mesto Sagunt. Rim je cincal in se posvetoval, Sagunt pa padel. Tedaj je nastala krilatica: "Roma deliverante, Saguntum perit — Rim je cincal, Sagunt pa šel." Drago je moral Rim plačati to cincanje. Iz cincanja in dremanja in posvetovanja je zbudil Rim strašen klic: "Hannibal ante portas — pred vratmi že stoji!" Zgodovina pove drugo. Nobenih rekriminacij. Slovencev vsaj, in morda celo Slovanom gre za življenje in smrt. Hitler ni samole na Karavankah, že v hiši je. V Ptujju preti nemška kuharica, Slovincem, naj se pripravijo, v Mariboru se čutijo varne, Kočevjarji se smatrajo za gospodarje... in roba sega dol pred vrata Zagreba in še dalje. In Slovenci in malo celo Hrvati? Vsaj nekaj vesti vidim.

Vsaj zadnjih dvajset let se je zdelo, da je germanizmu odklenalo. Ni se ravno slabo obrnilo, res. Kako se je najmanj v Jugoslaviji ta doba porabila? S cincanjem, posvetovanjem, pretresovanjem? Dvomi. Kaj malega morda. Večinoma je bil skozi teh dvajset let le prepričanje. Kolikor glav, toliko misli, glave pa nobene in nobene misli. Drug zoper drugega. Samo sarkastično kritiziranje, nobene povezne ideje. Kvečemu bi se mogla ta doba dvajsetih let označiti kot neki medeni tedni novoporočencev, katerim se zdi nebo polno same muzike. Ali res ni bilo nobene bistre glave, ki bi videla pikelhavo na Karavankah? Pač, morda celo več takih bistrih glav je bilo, ampak kaj naj ukrenejo, ko je toliko glav, ki mislijo le na špetir, na kritikovanje?

In tako je prišlo, kakor je moralo priti. Oslepljen blisk, temu sledi strašen, vse pretresujoč grom: Hitler na meji, Hitler v hiši! Kako je, ko je zagrmelo? Kakor pač drugače ne more biti po takih dvajsetih letih: presenečenje, zbežnost, konsternacija, strah, zle slutnje, poparjenost. Cisto naravno. Od Hamburga do Kočevja so delali, strumno in smiselno delali in pripravljali, v Jugoslaviji in sploh med Slovani so pa skrbeli le za špetir in špetir. Prav ves svet je tako delal in se prepiral, in zdaj — zija in se trese, ni pretirano, da se trese. Hitler ni bogve kaka glava, ampak Nemci so imeli glave, da so šli pod to glavo. Še več. Slaba je ta glava, hudo slaba in skorodnora, ampak najnevarnejša je nora glava, in zopet je ves svet konsterniran pred nora glavo. Francozi so zbežani, in Jud jim mora postavljati glave na vratove, in celo stoječni Angleži ne vejo, kje jim stoji glava, in Amerikanci se bojijo kakor deca ognja, in Slovani z Rusijo na čelu, ako je tam še kaj slovenskega, sploh nimajo glav več, le Mussolini je potomec starih in zviti in preteklih rimskih diplomatov in španski Franco je vrlo razborit rebel. Vse kriči po demokraciji in o demokraciji, pa je vse skupaj le gol špetir, in le nemška glava ve, kaj dela in zato koraka nemška noga.

Nič rekriminacij, le gola dejstva, ko je zagrmelo.

Nekaj iz domačih vrtov. Demonstracije v Ljubljani, tudi v Beogradu. Poznam te demonstracije — otrok. Zoper vladu so, ne zoper nemško kopito. Ne zagovarjam vlade, ako ni ubrala prave smeri. Ampak skozi 20 let so bile te demonstracije zoper vsako vladu, konstruktivnega dela pa nič. Kaj hočete, ko ste le demonstrirali? Še zdaj, ko škipetajo zobje, jim je le za demonstracije. Tudi doli v Zagrebu so konsternirani. Dr. Maček je podal neko izjavo. Kakšno? Udari na vladu, ker gre baje z Nemčijo, pa bi imela iti s Francijo. Nekdo piše vrlo značilno iz Zagreba, da bi bili Hrvatje za Nemčijo, ko bi bila vlada za Francijo. Gole rekriminacije političnih otrok in šarlatanov.

Na Štajerskem, se zdi, se se ganiti ne upajo od samega strahu in presenečenja, saj jim žuga nemška kuharica. Na Kranjskem demonstrirajo in še nekaj. Mejo je treba zavarovati, pravijo, ker ni. Na Jesenicah, vidim, tako pravijo. Hm? Vsekako bi bila to zadeva vojaških stro-

kovnjakov. Ampak na vsak način bi bilo treba misliti na to prej, zdaj bi utegnili biti prepozno. Čemu niste zahtevali to prej? Ali niste videli pikelhavbe na Karavankah? Stavim pa, da bi bili silno kričali zoper vsako vladu, ki bi bila pobirala za utrjevanje. Ali niso to otročarije, in še vrlo žalostne?

(Konec jutri)

KAJ NOVEGA MED PENNSYLVANSKIMI ROJAKI Moon Run, Pa.

Ker se iz naše naselbine nihče ne oglasi, bom pa jaz prosil g. urednika za nekoliko prostora v cenjenem listu, da dam kratko sporočilo. — Delavske razmere so tukaj pod ničlo. Tako smo stari in mladi na neprostovoljnih počitnicah. Tukajšnji premoženik je izčrpan. Okoli petdeset let je bil v zmanjkalu premoženja in tako je do 150 mož ob delu in zaslužku. Pred leti je delalo v tem rudniku do tisoč mož, potem se je število počasi zmanjšalo, dokler ni prišlo vse skupaj na nič. Težki časi so nastopili za nas.

Kar se pa tiče letošnje kampanje za Amerikanski Slovenec, moram zapisati, da pri nas ni tako živahna, kot bi človek pričakoval. Krivi so pač mnogo tudi slabi časi, da ne rečem tudi to, da so nekateri bolj podvrženi slabemu kot pa dobremu. Za brezverske liste imajo denar, za katoliške pa ne. Pa pravi kakšen tak, da je katoličan. Pa ni, ampak je izdajalec svojih katoliških staršev. Znani so mi slučajji, da je bil ta in oni za življenja čez duhovnike, ko je prišla pa zadnja ura, je klical duhovnika.

Prav lepa hvala Mr. in Mrs. Ušeničnik, katere sem obiskal in so bili z menoj tako vljudni ter mi tudi šli tako v roko in mi postregli. Lepa hvala tudi Mr. A. Grdinatu in Mr. Dolčiču, ki sta prišla k nam s staro domovino, katero sta kazala v Bridgeville, Pa. Kar po domače smo se pomenili. Bog vas živi!

Jakob Drašler

KAJ SE SLIŠI MED NAŠIMI FARMARJI V WISCONSINU

Millston, Wis.

Ne da mi pač žilica miru in zopet moram nekaj napisati za naš list Amerikanski Slovenec. — Vidim namreč, da se država Wisconsin močno pripravlja in se hoče po vsej sili vrniti v tretjo stranko. Po moji razsodnosti je to velika napaka. Naš governor La Follette je v resnici dober mož, ki je vreden spoštovanja, samo to tretjo stranko bi naj opustil, kajti več ko je strank, večja nevarnost je, da nastane zmeda v državi. Strank imamo sedaj popolnoma dovolj. Za naše potrebe popolnoma zadostuje demokratska in republikanska, katerih ena pravijo je

delavska, druga kapitalistična. Ti dve stranki si lahko izbiramo pri volitvah. Demokratska stranka je delavska, samo dobre može moramo izbrati za to stranko, kajti če ne bo v stranki dobrih mož, nam prav nič koristila. Le dobrih mož nam je treba in te postavimo v demokratsko stranko, pa bomo stali trdno naproti kapitalizmu. Delujmo skupno in volimo La Folletteja pod demokratsko stranko ter pustimo druge stranke pri miru.

Še nekaj. Zaradi vojne vse sedaj vpije, da se ne vmešavati vanjo, ampak, da moramo obdržati mir v deželi. Res, tudi to je lepa beseda, samo vprašanje je, če se bo mogel mir obdržati. Za par let morda že, tudi morda za več let, za vedno pa nikoli. Ogenj se neuspešneje pogasi, če se ga začne gasiti takoj ko se pojavi, ne pa ko je že cela stavba v ognju. Takrat je najvarneje da zbežiš in si omeš golo življenje. Tako nekako je med nami in Evropo. Mi sedaj lahko držimo roke proč in gledamo, kako se trgajo za Evropo Mussolini in Hitler. Toda, ko jim bo v Evropi zmanjkalo, bodo šli nad nas in takrat ne bomo mogli mi držati rok proč, ampak se bomo morali braniti in takrat v Evropi mirnim srcem gledati, kako Hitler mirvari po Evropi, ko bi si vendar morali misliti, da bo prej ali slej prišla vrsta na nje same. — Kar se tiče lige narodov, se mi pa vidi da je prav kot lunch šolskih otrok, ki ga zamenjajo za "jack knife". Pri ligi samo ukrepajo, naredijo pa nič. Namesto da bi odločno nastopili takoj takrat, ko je Mussolini nastopil proti Etiopiji, pa so se umaknili. Takrat bi liga narodov pač dala številno vojaštvo v Etiopijo in Italijo takoj nazaj zapodila, povrh ji pa še dobro zaslužen kazen naložila. To bi bila prava majhna izguba za narod. Potem bi se nobena država več ne dvignila nad drugo, vsaka bi se držala tega, kar ima. Tako bi se po mojem, prav z lahkoto dosegel mir po celem svetu.

Tukaj je nastala spet prava prosperiteta, odkar je vlada zaposlila spet toliko ljudi; drevje sade in "deme" delajo, da so nastala že kar cela jezera, v katerih je prav veliko vodnih gosi in drugih vodnih živali. — Pred tremi leti je vlada pokupila 200.000 akrov sveta od farmarjev, ki so se potem vsi izselili. Vlada trpljenja. Zato je narod ob-

stal, dasiravno mu je vedno primanjkovalo sredstev za življenje in pogojev za obstoj. Ker gre za to v prvi vrsti čast našim materam, je prav, da se jih na dan ko nas kliče vlada "da naj se da dolžna čast in hvala materam", spominjamo najprvo, naših slovenskih mater.

Ne pozabite! V nedeljo zvečer ob 8:00 uri se bo dvignilo zagrinjalo v S. S. Turn Hall. Zabave bo dovolj za vse; za stare in mlade. Predstavi bo sledil ples.

Pozdravljam Vas
John Androjna.
DOBRI ROJAKI V COLORADO

Pueblo, Colo.
Podpisani sem iz Clevelanda, O., in se nahajam na trgovskem potovanju. Za velikonočne praznike sem prišel ravno v Pueblo, Colorado. Tako sem bil kot tujec pri družini Kokovšek na št. 80. Santa Fe Ave. povabljen na velikonočno kosilo. Dolžnega se čutim, da se potom tega lista javno zahvalim za tako izvrstno postrežbo. Povem vam rojaki širrom Amerike, da če hočete jesti v resnici dobro okusno potico, odpravite se k gospej Mary Kogovšek v Pueblo, Colo., tam boste jedli potico, kakoršne v svojem življenju še niste okusili. Vsak Slovenec ali Slovanka, kateri je na obisku v coloradskih gorah, naj ne pozabi obiskati to gostoljubno družino. Tukaj boste dobili izvrstna domača jedila in dobro kapljico. — Prav lepa hvala družini M. Kogovšek. Enako se prav lepo zahvalim družini A. Rupar na 408 E. Messa Ave., tudi v Pueblo, Colo., za izvrstno postrežbo na velikonočni ponedeljek. Ta dan sem bil povabljen k omenjeni Ruparjevi družini na izvrstno potico, domačo šunko in dobro rujno kapljico. Čast in hvala, da je še nekaj dobrih Slovencev v Pueblo, Colo., ki te prav po domače postrežejo z jedjo in pijačo. Res, letošnjih velikonočnih praznikov pa ne bom pozabil. — Hvala vam rojaki v Puebli in prav lep pozdrav.

K. Hochevar
MATERIN DAN V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.
Kot zadnjo leto ravno tako bomo praznovali tudi letos Materin dan, na kar najbolj slovesen način. Začelo se bo seveda zjutraj pri cerkvenem opravilu, nadaljevalo in končalo se bo zvečer v S. S. Turn Hall. Oba zbora cerkve sv. Janeza Evangelista bosta nastopila, in ravno tako posamezni člani naših bratovščin. Tistim, ki so se udeležili programa zadnje leto, mi ni treba dopovedovati da naj zopet pridejo. Vedo dobro, da se jim je izplačalo, zato bodo prišli letos zopet brez mojega vabil. Naj veljajo te vrstice v prvi vrsti onim, ki so zadnje leto zamudili priložnost udeležiti se predstave. Obeta se vam lep in bogat program, posvečen v prvi vrsti slovenski materi.

Naše matere so zrastle in živle v trpljenju in samozatajevanju, in vzgojile rok krepek in močan, ki se ni bal dela in so se potem vsi izselili. Vlada trpljenja. Zato je narod ob-

stal, dasiravno mu je vedno primanjkovalo sredstev za življenje in pogojev za obstoj. Ker gre za to v prvi vrsti čast našim materam, je prav, da se jih na dan ko nas kliče vlada "da naj se da dolžna čast in hvala materam", spominjamo najprvo, naših slovenskih mater.

Ne pozabite! V nedeljo zvečer ob 8:00 uri se bo dvignilo zagrinjalo v S. S. Turn Hall. Zabave bo dovolj za vse; za stare in mlade. Predstavi bo sledil ples.

Pozdravljam Vas
John Androjna.
DOBRI ROJAKI V COLORADO

Pueblo, Colo.
Podpisani sem iz Clevelanda, O., in se nahajam na trgovskem potovanju. Za velikonočne praznike sem prišel ravno v Pueblo, Colorado. Tako sem bil kot tujec pri družini Kokovšek na št. 80. Santa Fe Ave. povabljen na velikonočno kosilo. Dolžnega se čutim, da se potom tega lista javno zahvalim za tako izvrstno postrežbo. Povem vam rojaki širrom Amerike, da če hočete jesti v resnici dobro okusno potico, odpravite se k gospej Mary Kogovšek v Pueblo, Colo., tam boste jedli potico, kakoršne v svojem življenju še niste okusili. Vsak Slovenec ali Slovanka, kateri je na obisku v coloradskih gorah, naj ne pozabi obiskati to gostoljubno družino. Tukaj boste dobili izvrstna domača jedila in dobro rujno kapljico. Čast in hvala, da je še nekaj dobrih Slovencev v Pueblo, Colo., ki te prav po domače postrežejo z jedjo in pijačo. Res, letošnjih velikonočnih praznikov pa ne bom pozabil. — Hvala vam rojaki v Puebli in prav lep pozdrav.

K. Hochevar
MATERIN DAN V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.
Kot zadnjo leto ravno tako bomo praznovali tudi letos Materin dan, na kar najbolj slovesen način. Začelo se bo seveda zjutraj pri cerkvenem opravilu, nadaljevalo in končalo se bo zvečer v S. S. Turn Hall. Oba zbora cerkve sv. Janeza Evangelista bosta nastopila, in ravno tako posamezni člani naših bratovščin. Tistim, ki so se udeležili programa zadnje leto, mi ni treba dopovedovati da naj zopet pridejo. Vedo dobro, da se jim je izplačalo, zato bodo prišli letos zopet brez mojega vabil. Naj veljajo te vrstice v prvi vrsti onim, ki so zadnje leto zamudili priložnost udeležiti se predstave. Obeta se vam lep in bogat program, posvečen v prvi vrsti slovenski materi.

Naše matere so zrastle in živle v trpljenju in samozatajevanju, in vzgojile rok krepek in močan, ki se ni bal dela in so se potem vsi izselili. Vlada trpljenja. Zato je narod ob-

stal, dasiravno mu je vedno primanjkovalo sredstev za življenje in pogojev za obstoj. Ker gre za to v prvi vrsti čast našim materam, je prav, da se jih na dan ko nas kliče vlada "da naj se da dolžna čast in hvala materam", spominjamo najprvo, naših slovenskih mater.

Ne pozabite! V nedeljo zvečer ob 8:00 uri se bo dvignilo zagrinjalo v S. S. Turn Hall. Zabave bo dovolj za vse; za stare in mlade. Predstavi bo sledil ples.

Pozdravljam Vas
John Androjna.
DOBRI ROJAKI V COLORADO

Pueblo, Colo.
Podpisani sem iz Clevelanda, O., in se nahajam na trgovskem potovanju. Za velikonočne praznike sem prišel ravno v Pueblo, Colorado. Tako sem bil kot tujec pri družini Kokovšek na št. 80. Santa Fe Ave. povabljen na velikonočno kosilo. Dolžnega se čutim, da se potom tega lista javno zahvalim za tako izvrstno postrežbo. Povem vam rojaki širrom Amerike, da če hočete jesti v resnici dobro okusno potico, odpravite se k gospej Mary Kogovšek v Pueblo, Colo., tam boste jedli potico, kakoršne v svojem življenju še niste okusili. Vsak Slovenec ali Slovanka, kateri je na obisku v coloradskih gorah, naj ne pozabi obiskati to gostoljubno družino. Tukaj boste dobili izvrstna domača jedila in dobro rujno kapljico. Čast in hvala, da je še nekaj dobrih Slovencev v Pueblo, Colo., ki te prav po domače postrežejo z jedjo in pijačo. Res, letošnjih velikonočnih praznikov pa ne bom pozabil. — Hvala vam rojaki v Puebli in prav lep pozdrav.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Jubilej
Cleveland, O. — Pretekli teden sta slavila tridesetletnico zakonskega življenja Mr. Joe in Mrs. Mary Vidmar, katerima so otroci želeli da bi zdrava dočakala še tudi zlato-poročnega jubileja.

Nagla smrt
Rock Springs, Wyo. — Tukaj je na velikonočno nedeljo nenadoma umrla zadeta od mrtvouda rojakinja Mary Jereb v starosti 82 let. Pokojna je bila rojena v Hotavlju, nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriko je prišla pred 46 leti. Zapušča žalostnega moža.

Podlegel med operacijo
Moon Run, Pa. — Med operacijo za vnetjem slepiča je v bolnišnici umrl rojak John Pintar, v starosti 29 let. Rojen je bil v Claridgu, Pa. Zapušča žalostno soprogo, eno hčerko, mater, dva brata in sestro.

Vest iz domovine
Cleveland, O. — Tukajšnji rojak Tom Krašovec z Waterloo Rd. je dobil pred kratkim iz stare domovine žalostno sporočilo, da mu je na Vrhniki preminul njegov oče Tomaž Krašovec v visoki starosti 86 let. V domovini zapušča ženo, tri sinove in hčer, tukaj pa tri sinove in dve hčeri.

Smrt rojakinje
Milwaukee, Wis. — Tukaj je umrla rojakinja Louise Adišček, poročena Sothorn in sicer je umrla 24. aprila pri svoji sestri Mrs. Lustig. Bolehala je več časa na pljučnici. Zdravila se je sedem mesecev v državni Arizona. Letos 5. aprila se je vrnila k svoji sestri Mrs. Lustig kjer je umrla. Zapušča žalostnega moža in štiri sestre: Mrs. Lustig, Mrs. Bilenz, Mrs. Rojšček in Mrs. Koeller, ter tri brate: Franka, Rudolfa in Sama. — Njeni starši, ki so umrli, so bili doma iz Trebelnega na Dolenjskem.

Kratke vesti iz Clevelanda
Cleveland, O. — V Huron Rd. bolnišnici se nahaja Mrs. Louise Lenarčič. — Mr. Jack Požun, je dobil iz stare domovine žalostno vest, da mu je v Trbovljah umrla mati Marija Požun v lepi starosti 80 let. Zapušča tri sinove in dve hčeri. — V mestni bolnišnici se nahaja Miss Roze Praznik z Loren Ave.

LOČITEV JUDOVSKIH UČENCEV

Dunaj. — Zakoni, ki veljajo za Nemčijo, so postali veljavni tudi za Avstrijo, in tako je bilo odredeno zadnji teden, da se morajo v šoli ločiti judovski otroci od arijskih. V to svrhu je bilo določenih šest dunajskih višjih šol samo za judovsko mladino.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(113)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Kdo za vruga si?" vpraša Brown: "In kaj misliš da veš." "Menda to, kako sta izgledali ženski, o katerih govoriš," reče Tarzan. "Ej, kdo pa prav-zaprav si?" se bolj začudeno vpraša Brown. "Ta dežela me še iz uma spravi — ljudje izgledajo v zrak in kar iznenada se ti iz zraka zopet kaj približa kot kak duh."

"Povej ali si prijatelj, ali kaj?" nadaljuje Brown. "Prijatelj!" odgovori Tarzan. "Zakaj pa držiš okrog nage? Mar nimas nobene obleke da bi se v njo odel, ali si brez pameti?" — "Jaz sem Tarzan od opic." — "Tako? Dobro! In jaz sem Napoleon. Toda pustimo to, raje nam povej kdo je tvoj nas-se žensker?"

Se predno je mogel Tarzan na vprašanje Brownu odgovoriti, je obraz Brownu nenadno posnel. Zapazil je bil namreč princa Šborova, ki se je prihujeval blizu po stezi. Ko je zagledal Brownu je obstal, Brown pa tudi ni čakal, ampak se je takoj odpravil proti njemu od jeze ves počenel v obličje.

Šborov je prišel kričati na Tarzana, naj ga ustavi, obenem tudi pošlusi bežati, pa ob strahu ni mogel. Tarzan je stopil korak za Brownom in ga trdo prijel za roko rekoč: "Stoj! Obiljuj samu, da se mu nič ne zgodi." — Brown se je poskušal iztrgati Tarzanu iz rok in obenem zamahnil proti njemu.

TRIDESETLETNICA

OBSTANKA ŽUPNIJE SV. DRUŽINE
V KANSAS CITY, KANSAS

Veseli so dnevi, katere kansaški Slovenci letos slavimo, namreč 30 letnico obstanka naše lepše župnije. Dovolj imamo vzroka, da se veselimo: Katera slovenska fara naj se kosa z nami, čeprav smo mali v številu? Velikostna krasna cerkev, lepo župnišče, šola, dobro urejena cerkev; vendar kar je največ vredno — lepo urejeno versko življenje. Cela naselbina je prepojena z strogo katoliškim prepričanjem. Da, Kansas je morda ena najsrečnejših naselbin, kajti tu vlada mir, sloga, bratska sloga in zadovoljnost, kakor v nobeni drugi naselbini. Dolžnost naša je, da hvaležno obrnemo svoj pogled kvišku k Onemu od katerega pride vsak dober dar — k BOGU. Vse kar smo in, kar imamo, je njegov dar. Mi smo bili le orodje v Njegovi vsemogočni roki.

Zgodovina naše farske sega kakih 40 let v preteklost. Tedaj je zapustilo kakih 30 do 40 dobrih slovenskih družin, milo slovensko domovino, lepo kranjsko deželo in šlo iskati srečo v tujino. Težka je bila ločitev, ko so zadnji stisnili osivemu očetu desnico, ko so greneke solze materine rosile velika lica; ko jim je v zadnji pozdrav in slovo ljubice naročala: "Piši. Ne zabi nas; ne pozabi na Boga in Marijo." Krvavela so srca. Odločna volja je zmaga. Zapustili so žalostne, zveste prijatelje in domače krov, ter se podali v mrzlo tujino. Borba za vsakdanji kruh, nada v boljše bodočnost, jih je pognala z rodne zemlje v vabljivi svet. Večina je šla z namenom čez več ali manj časa se zopet vrniti v domači kraj, nekateri pa z namenom, da ostanejo v novi domovini za vedno. Vsi so pa odpotovali v nadi, da jih onkraj morja čaka sreča, katere jim ni hotela zasijati v mili domovini. Dolga in mučna je bila vožnja. Končno so le dospeli na cilj svojega potovanja v Kansas City.

Slovenci se hitro povsod spoznajo in privadijo, ker so dobri delavci. Naši rojaki so takoj dobili delo v tukajšnjih klavnicah, kjer so nekateri še sedaj zaposleni. Pridno so delali, varčevali. Večina teh si je postavila svoje domove. S časoma pridružilo se jim je večje število sorodnikov in znancev. Seveda jim je domotožje težilo srce. Pogrešali so milo domačo govorico v cerkvi in drugače. Bili so verni svojim dolžnostim. Iz drugih škofij so vsako leto naprosili kakega slovenskega duhovnika, pri katerem so opravili velikonočno dolžnost. A, v katerokoli cerkev so šli v takih prilikah so čutili, da so tuji.

Ni jim bilo samo za denar. Vi-deč, kako si drugi narodi stavijo svoje lastne cerkve, kjer se jim dele sveti zakramenti, oznanja božja beseda v mili materinščini, zbudila se je tudi njim želja postaviti si lastno svetišče. K temu jim je še posebno podkuril in navdušil č. g. Anton Podgoršek iz Frontenac, Kansas.

Komaj je bila sprožena ta misel, je kar zavrelo po mali nasel. Po tovarnah, klavnicah in celo salonih so drugali drug drugega, in se včasih, kakor je že Slovincem lastno, tudi malo skregali. Res so bili vneti za dobro stvar ne sluteč, koliko težko jih čaka predno bodo njihove želje vsaj deloma izpolnjene. 13. januarja 1907 se je prvič zbralo nekaj mož, da bi se pogovorili, kaj jim je storiti. Malo dni pozneje 25. januarja pa so sklicali prvo pravo sejo, katero so imeli v dvorani sv. Janeza.

Več ko polovica teh udeležencev in junaskih borec za ustanovitve župnije ni več med živimi. Končali so zemeljsko potovanje in šli po večno plačilo. Ni jim bilo pripuščeno počivati pod krudo, na kateri so se rodili. V

tuji zemlji leže obžalovani od onih, ki so jih pustili onkraj morja, katerih solze ne morejo kaniti na njihov grob; tu pa obžalovani od zveste soproge, ljubecih otrok in dobrih prijateljev.

Ti so: Gg. Peter Bižal; Franc Bojanc; Jožef Božič; Matija Cvetkovič; Jožef Drčar; Janez Janžekovič; Janez Kreus; Pavel Kump; Peter Majerle 2; Ferdinand Martinčič; Franc Martinčič; Peter Milcinovič; Janez Prebelič; Mihael Ritzmanič; Peter Špehar; Pavel Šterk; Peter p. Šterk; Andrej Štrukelj; Janez Veselič; Jurij Veselič; Jožef Vovk; Anton Žagar in Ferdinand Žagar.

Sledeči pa so dočakali 30 letnico: Gg. Janez Bižal, sedaj v Emporia, Kansas; Junez Vukovac; Jožef Cvetkovič; Peter Gergič; Marko Guštin; Anton Kostelec; Peter Kure; Mihael Majerle; Peter Majerle 1; Peter Šneler; Nikolaj Špehar; Franc Višček; Jakob Zupan; Anton, Blaž in Jožef Žagar.

Ti možje so tvorili prvo skupino naše farske. Takoj naslednji mesec se jim je pridružilo lepo število drugih rojakov.

Zavijali so rokave in šli pogumno na delo. Začeli so z nabiranjem prispevkov. V kratkem času so pri osebah nabrali tisočak. To seveda ni noben kapital, a začetek so pa le naredili. Druga velika skrb je prišla na površje. Kje dobiti slovenskega duhovnika? Obrnili so se na č. g. Ivana Smoleja, ki je bil tedaj v N. Dakoti. Ugodil jim je in prišel, a le za nekaj tednov.

Bili so težki časi, a poguma niso zgrebali. Tedanji leavenworthski škof Tomaž Lillis ni odobral njih načrtov. Videč gmočni položaj male skupine, zdelo se mu je nespametno, da bi tako mala peščica naseljenec ustanovila lastno faro in zmogla nositi finančno breme, ki ga kot taka zahteva. Korajža velja, je bilo njih geslo. Kljub vsestranskim zaprekam so nadaljevali in tudi dosegli, kar so želeli. 24. februarja bili so formalno inkorporirani s sledečimi voditelji: Umrli g. Janez Janžekovič, Peter Špehar, Peter P. Šterk in Jurij Veselič; in še živeča Janez Bižal in Mihael Majerle. Posrežilo se jim je tudi dobiti iz domovine slovenskega duhovnika. Pozabljen je bil ves trud in vse skrbi, ko so na veliki četrtlet letu 1908. v njih sredi pozdravili novodošlega č. g. Josipa Kompare. Poln šaljivosti, njegov vesel značaj, prijazna domača beseda, osvojila je na hip srca bodoče čredice. Takoj so ga vzljubili. Obredov velikega tedna niso imeli; saj ni bilo zato primerne prostora. Na veliko soboto je bil blagoslov velikonočnih jedil kar zunaj na Ferlicovi verandi prav po starokrajški šegi. Na velikonočno nedeljo je služil prvo sveto mašo, kot župnik fars sv. Družine, v spodnjih prostorih nemške cerkve sv. Antona. Tu je prvič zadonela v srečo Amerike na kansaških planjavah nad vse lepa slovenska pesem: "Zveličar naš je vstal iz groba." Peli so: Karl, Bratkovič, Terezija Cvetkovič, brata N. in M. Guštin, Anton, Julija, Franca Stimač, Anton in Neža Žagar. V teh prostorih se je potem redno vršila služba božja.

Ni bila lahka in prijetna stvar sprejeti in vspešno voditi tako župnijo, ker ni bilo ne cerkve, ne župnišča, le mala skupina za vse dobro vnetih ljudi. Začasno je gospod stanoval pri Ferlicovi družini. Ker župnija še ni bila afilirana, je dobil č. g. Kompare vse potrebne pravice, da je lahko opravljal duhovska opravila.

Poln sočutja do sorodnikov je skrbel, kolikor je mogel, da so prišli pod lastno streho. Kupil je na Ohio ulici tri parcele s hišami za \$3000. Komaj je utihnila tovarniška sirena, že so neudrugi možje hiteli domov, kar se je dalo, kjer so najprej z dobro malco podprli svoje moči, ne meneč se za krvave žulje na rokav, hiteli k prostovoljnemu delu na Ohio ulici, kjer so kopali, zidali, žagali in pribijali pozno v noč, da jih je bilo veselje gledati. Tudi angeli varuhi teh pridnih mož so imeli dosti opravka, ko so ta njih dela beležili v knjigo življenja, za katere jih čaka bogato plačilo pri Bogu. Do 15. avgusta predelali so dve hiši v lično cerkvico; tretja, št. 515 pa je ostala neizpremenjena še do danes. Celih 20 let je služila kot župnišče, sedaj pa že 10 let, kot sestriško stanovanje.

Filmski producent S. Goldwyn, ko se je nedavno vrnil s svojo ženo s potovanja po Evropi. Mož pravi, da je ameriško filmsko podjetje vse previsoko plačano za svoje delo, vsled česa r. gredo stroški za filme v milijone.

mi za \$3000. Komaj je utihnila tovarniška sirena, že so neudrugi možje hiteli domov, kar se je dalo, kjer so najprej z dobro malco podprli svoje moči, ne meneč se za krvave žulje na rokav, hiteli k prostovoljnemu delu na Ohio ulici, kjer so kopali, zidali, žagali in pribijali pozno v noč, da jih je bilo veselje gledati. Tudi angeli varuhi teh pridnih mož so imeli dosti opravka, ko so ta njih dela beležili v knjigo življenja, za katere jih čaka bogato plačilo pri Bogu. Do 15. avgusta predelali so dve hiši v lično cerkvico; tretja, št. 515 pa je ostala neizpremenjena še do danes. Celih 20 let je služila kot župnišče, sedaj pa že 10 let, kot sestriško stanovanje.

Katerega svetnika ime pa naj bi nosila nova župnija? Slovenci že od nekdaj posebno časte sv. Jožefa, saj je njih deželni patron. Tudi kansaški Slovenci so zbrali nekdaj tako revnega tesarja v tistem Nazaretu za svojega patrona, za varuha komaj rojene župnije. Pri tem so se malo vsteli. Niso vpoštevali Poljakov, kateri so že pred 20ti leti postavili cerkev sv. Jožefa. Škof kratko malo ni dovolil, da bi bili dve cerkvi istega imena, in še tako blizu skupaj. Po kratkem prekanju prišli so do zaključka. Sicer niso imeli nobene škode. Namesto enega patrona so dobili tri — celo družino — sveto Družino: Jezusa, Marijo, Jožefa. (Dalje prih.)

NAJVEČJA BITKA V ZGODOVINI

Te dni se posebno nemški listi spominjajo največje bitke v svetovni vojni in gotovo tudi največje borbe, ki se je sploh kdaj odigrala v zgodovini. Bil je to poizkus pomladi l. 1918 prebiti fronto na zapadu in odločiti bojno srečo ter končno tudi izid svetovne vojne v korist osrednjih vlesil. Spomladi l. 1918 je bil položaj na bojiščih naslednji: Rusija je bila na tleh in je morala skleniti mir z Avstrijo in Nemčijo, Romunija je bila pomandrana in so avstrijske nemške čete stale daleč ob Sereu. Na Balkanu so nemški in avstrijski polki v zvezi z Bolgari osvojili vso nekdanjo Srbijo in Črno goro ter stali tik pred vrati Soluna. Italija si po strahovitih porazu pri Kobarižu še ni opomogla. Toda trdno je stala francosko-angelska fronta in vsi so vedeli, da se bo vojna na tem bojišču odločila. Nemško vrhovno vodstvo je torej izbralo mesec marec v l. 1918, da zada zapadnim vlesilam odločilni udarec. Velike množine vojaštva, ki je postalo prosto zaradi likvidacije fronte na vzhodu, je Hindenburg vrgel na zapadno fronto. Bile so postavljene tri posebne armade in izvežbane za način bojevanja na zapadu. Dolge mesece so jih urili v zaledju in na tihem pripravljali veliko ofenzivo. Po natančnem posvetovanju nemškega generalnega štaba je bil prostor za predor do ločen med Arrasom in La Tere v širini 75 km. Cilj ofenzive je bil zasedi Amiens, preseka-ti s tem zvezo središča z armado v Flandriji in tako odviti bojno črto od zapada proti vzhodu, kakor je z vsega početka bilo v načrtu nemškega generalnega štaba.

Vse priprave za odločilni udarec so se vršile skrivaj. Tri mesece je trajal dovoz streljiva in topništva na ta odsek, ne da bi nasprotnik mogel slutiti, kaj se pripravlja. Dnevno je pripeljal nad 60 vlakov 25.000 ton streljiva. To je trajalo dolge tedne, vse ponoči in tajno, da ne bi zasluhlil sovražnik, kaj se pripravlja. Nemško vrhovno vodstvo je na ta razmeroma ozek odsek osredoto-

do skrajnosti vsako ped zemlje. Vendar pa se je Nemcem posrečilo, da so že prvi dan zavzeli skoraj celo prvo obrambno črto. Drugi in tretji dan ofenzive so prodrli drugi obrambni sistem in četrti in peti dan mestoma tudi že tretjo in zadnjo obrambno črto. Dne 26. marca je nemška vojska sreča bila na višku. Kar se do sedaj še nikdar ni posrečilo na zapadni fronti, se je zdelo, da se bo zgodilo tokrat: prodor sovražne črte. Nemci so zasedli bojišče ob Sommi na katerem so leto poprej štiri mesece divjali strašni boji in se končali z nemškim porazom. Samo še 15, 20 km, pa bi nemški sunek dosegel Amiens in s tem glavni strateški cilj ofenzive.

Toda v tem trenutku je Francija rešila genialna odločnost in hladnokrvnost maršala Focha. Skoraj vsa francoska vladna s Clemenceaum na čelu, se je podala na bojišče. Medtem ko so se ministri vsi zbegani posvetovali, je ostal miren samo maršal Foch, ki je edini spoznal daljnosežnost nemškega napada, in končno mirno izjavil: "Niti palec zemlje ne bomo več pustili brez boja. To bi bilo izdajstvo nad domovino. Boril se bom pred Amiensom, v Amiensu in za samim Amiensom." To je bila zgodovinska izjava maršala Focha, čigar bistrovost in odločnost je rešila zavezniške armade, še preden bi Amerika vrgla na bojišče svojo milijonsko armado.

Maršal Foch je takoj vrgel proti nemškemu sunku vso svojo rezervno armado. Od 26. marca dalje se je ofenziva nemških divizij pričela zastavljati in se v treh dneh popolnoma ustavila. Še do 4. aprila so sicer uro za uro drveli nemški polki v napad, ki pa se je zlomil v jekleni obrambi francoski rezerv. Maršal Foch je držal besedo. Boril se je pred Amiensom tako odločno, da se mu niti ni bilo treba več boriti v Amiensu samem. Nasprotnik je izkrcaval in obnemogel. Ta največja borba, kateri se je postavil na čelo sam cesar Viljem, ni dosegla svojega namena in pravijo, da je maršal Hindenburg takoj tiste dneve spoznal, da je Nemčija izgubila vojno. Kajti kake večje ofenzive nemške armade niso bile po tem porazu več zmožne napraviti, dokler niso v avgustu Angleži prešli v protinapad, ki se je spremenil v splošno ofenzivo na zapadu, dokler končno ni zlomila nemške, odporne sile v oktobru leta 1918.

NOVA LJUDSTVA V JUŽ-NEM MORJU
V Frankfurt ob Meni se je vrnilo nekoliko članov Frobeniusove odprave na Papuo (Novo Gvinejo) in na otok Ceram. V teh krajih so med drugim odkrili nove, doslej neznan divjaške rodove, kakor Vzhodne Alfure na Ceramu, ki so jih lahko proučevali v njihovem življenju in navedah. Odprava je napravila mnogo tisoč fotografiranih posnetkov in je zbrala mnogo obrednega orodja, oblačil in predmetov vsakdanje rabe. Učenjaki so skrbno zapisali tudi bajke in navede teh papuanskih rodov.

Veliko odgovornost imajo stariši radi tega, kak tisk naročajo in imajo pod svojo streho.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIOZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.ŠIRJENJE KULTURE V
PRAGOZDOVIH

Zanimive podatke beremo v nekaterih listih, kako v pragozdovih Brazilije na miren način širijo kulturo.

Orjaški in neizmerni pragozdovi Brazilije so dolga stoletja bili docela nepreiskani. Šele od leta 1910 so jih začeli po načrtu preiskavati. Čeprav pa v teh pragozdovih prebivajo divji Indijanci, vendar kultura belih ljudi prihaja med nje na docela miren način in brez vsakršnega orožja. Da je ta način pridobivanja Indijance za kulturno življenje najboljši, tega se brazilska vlada že od vsega početka zaveda. Zato tudi Brazilija nikdar ni uporabljala nasilnih sredstev zoper Indijance.

Vsekakor pa se plača povedati, kako mirno tamkaj beli človek pridobiva Indijance. Na gozdnih obronkih delajo takoiemovane "vabe". Beli ljudje si tam izberejo kako visoko drevo, ki je posebno dobro vidno ter nanj obesijo polno lepih stvari. Izbera si za te obeske take stvari, kakršne imajo Indijanci Južne Amerike posebno radi. Ko so prišli divji Indijanci in videli tamkaj razobešene tako lepe stvari, jih pobero in odneso. Nihče jim tega ne šteje v zlo. Ko so pobrali z drevesa vse, drugo jutro najdejo nove stvari, nakar tudi ne odneso. Tako se Indijanci počasi navadijo hoditi k tistemu drevesu, kjer je vedno kaj za nje.

Ko so divji Indijanci že do dobira navajeni tistega drevesa in se večkrat zbirajo pod njim, takrat se beli kulturnost lotijo drugega sredstva. Visoko v vejah tistega drevesa napravijo skričališča, kjer človek lahko dalj časa udobno sedi. Tja gori potem pošljejo Indijance, ki pripada h kakemu takemu rodu, ki je že prijatelj bele civilizacije. Ta ima potem nalogo z visokega drevesa v indijanskem jeziku svojim se divjim rojakom, kadar se zbore pod drevesom, dopovedati, kar je treba, da se več ne boje belih ljudi in da se z njimi sprijazni.

Pravijo, da so se te vabe za Indijance kaj dobro obnesle. Ze v najkrajšem času se doslej divji Indijanci dajo poučevati v evropski civilizaciji. Vedno se prihajajo nova darila in beli ljudje skrbje zlasti za to da so Indijanci deležni zdravniške pomoči, če so jo potrebni. Tako nastaja prijateljstvo med belimi in rdečimi vedno ožje in trdnje.

Te vabe so v teku let prodrele že sila globoko v brazil-

ske gozdove. Ker pa so ti pragozdovi sila razsežni, bo trajalo seveda še mnogo let, preden bodo s kulturo belih seznanjeni vsi divji indijanski rodovi ki prebivajo v pragozdovih. Vsekakor pa je ta način širjenja kulture mnogo lepši in izdatnejši in kulturnejši kakor pa žganje in puška, s čimer so Angleži civilizirali Indijance v Severni Ameriki.

RAZNO

NOBELOVE NAGRADE ZA
LETO 1938

V letošnjem letu bodo iz Nobelove ustanove podelili skupaj 775.386 švedskih kron, tako da bo odpadlo na vsako izmed petih nagrad po 155.007 kron. Lansko leto je znašal skupni znesek 792.315 kron.

KITAJSKI SLIKAR POSTAL
KATOLIČAN

Ugleden kitajski slikar Jurij Vang Su Ta je v Pekingju pred kratkim prestopil v katoliško cerkev. Njegove slike, ki kažejo v glavnem krščanske motive, so na raznih razstavah vzbujale veliko pozornost.

VERE NA LETONSKEM

Mala republika Letonija ima dva milijona pribivalcev. Med njimi je 477.000 katoličanov in 1.060.000 protestantov ter 180.000 pravoslavnih.

ANEKDOTA

Sloviti holandski dirigent Mengelberg je vsako pogreško v orkestru občutil naravnost kot telesno bolečino. Pri nekem koncertu v Parizu se mu je zgodilo da je prizu trombetist v zaključnem stavku Beethovne "Eroike" zapakal neki takt. Na koncu je občinstvo tako ploskalo, da bi se moral zahvaliti tudi orkester. Godbeniki so se dvignili, da bi se poklonili, tedaj je Mengelberg v silnem aplavzu pokazal z roko na nesrečnega trombeta in zagrmel nanj: "Vi pa obsedite!"

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

NEKAJ KRASNEGA

ZA MESEC MAJNIK

Lep altarcček z Marijinim kipom z nezlomljive medenine, ki se ne ubije.

Krasni altarcček, ki ga vidite tu na sliki je 9 in pol inčev visok. Vlit je iz medenine, ki se ne ubije, če pade iz rok. Krasno barvan z krasnimi barvami. Je pravi kras za vsako katoliško družino. S tem altarcčkom gre skupaj krasen Marijin kip, ali pa če želite kip Srca Jezusovega, ali pa kip cvetke sv. Terezije. Tudi kipi so vilit iz nezlomljive medenine.

cena \$2.00

V vašem domu je gotovo prostor za ta lepi altarcček. Pišite še danes ponj in z naročilom pošljite potrebni znesek.

Ko naročate ne pozabite natančno omeniti, kak kip želite, Marijin, ali kak drugi.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Vzela je v roke knjigo, ki jo je malo poprej odložila, ko se je naredil mrak. Skušala je zbrati svoje misli in se spomniti, kje je nehala. Pa ni se več spomnila in tudi brati ni mogla. Meglilo se ji je pred očmi.

Nepotrpežljivo je djala knjigo v stran in si potegnila z roko po očeh. Čudno se ji je zdelo, da je bila roka mokra.

Vstala je in stopila k oknu.

Zrak je bil mehek, vlažen in topel in lahki veter je pihal od juga sem.

Iz Francije —!

Naslonila se je na okno in zamišljena zrla ven v prihajajočo noč.

Spodaj ob robu parka je šumela reka, krpe snega so se bleščale ob njenem bregu v nočni mrak. Zima je počasi prihajala v deželo in pošiljala pred seboj dež in sneg, severne in južne vetrove.

Tema je lezla v park. Najprvo je objela drevje ob reki, nato je legla na travnik. Neslišno se je bližala gradiču.

Topel južnik je nežno in otožno pel po drevju, šepetal po listju in se igral z Margaretinimi kodri.

S kolikim poželenjem ga je vsrkavala Margareta! Saj je prihajal od juga, sem iz daljne Francije, in na svojih perutih je prinašal od Percyja nežno božanje in rahel šepet, prav kot bi ji hotel nekaj povedati — nekaj o njem!

Spet jo je streslo, četudi ni bilo mrzlo, niti hladno ne —.

Da danes ni prišel sel, to jo je silno vznemirjalo.

Dvakrat na teden je prihajal iz Dovern in vsakikrat ji je prinesel kako vest od Percyja, — drobtine suhega kruha, premožne hrane za njeno sestrado, po ljubezni, po stalni sreči gladijoče srce.

In te ljubezni, te sreče ni bilo —.

Mož, ki ga je ljubila z vso dušo, ta mož ni bil njena last —. Bil je last trpinov tam onstran morja, v Franciji. Klici nedolžnih, preganjanih in nesrečnih so glasneje vpili k njemu ko ljubezen mlade žene —.

Tri mesece je že bil z doma in ves ta čas je živela sama, sama ob sladkih spominih na kratke dneve in tedne, ko je bil pri njej, ves njen. Ni ga bilo domov vse tri mesece sem, razen za par ur pred šestimi tedni. Čisto nenadoma se je pojavil v Richmondu sredi med dvema drznima pustolovčinama, ki sta sicer rešili življenje mnogim nesrečnim, njega pa skorajda ubili.

Srečna, do nezvesti srečna mu je tisti krat ležala v naročju.

Pa odšel je prav tako naglo kakor je prišel in šest tednov je že živela samotno življenje, upala, se bala in se veselila od enega sela do drugega.

Tudi tisti večer ga je pričakovala.

Pa sela ni bilo —.

Čuden nemir se je je loteval in če bi si bila upala globlje pogledati v dušo — pa ni si upala — bi bila našla, da so se ji tam zbirale negotove, temne, pa v kljub temu strašne slutnje.

Zaprta je okno in sedla spet k peči.

Z vso odločnostjo je zbrala svoje misli in skušala premagati strah in slutnje ter se poglobiti v povest. Pa težko ji je bilo

najti zanimanje za pisateljevega junaka; ko pa je bilo njeno srce polno njenega junaka, ljubljene Percyja, — "Dušice".

Tedaj so zaškrtala kolesa po pesku pred glavnim vhodom.

Hipoma jo je minila njena dremavost, vrgla je knjigo v stran in se napol dvignila v naslonjaču. Napeto je poslušala.

Voz pred njeno hišo —! Ob tej uri —! V takem vremenu —!

Zaman si je trla glavo, kdo bi utegnil biti.

Foulkesova soproga je bila v Londonu, to je vedela. Ali je ta —?

Njen soprog je bil še v Parizu s Percyjem in drugimi. Ali pa vsaj kje v Franciji. On ni mogel biti.

Da bi bil princ waleški —? V takem vremenu? Nemogoče —! Rad je sicer prihajal na obisk, pa ob takem poznem času ne.

Sel —?

Sel je vsikdar prijezdil.

Nerazložni glasovi so se čuli. Vmes je govoril sluga Edwards, mirno in hladno. Čisto razložno ga je čula.

"Gospa Blakeney vas bo gotovo sprejela, milostljiva! Samo dovolite, da vas naznamim!"

Margareta je skočila po koncu, vsa radostna je pohitela k vratom, jih odprla.

"Suzana —!" je vzkliknila. "Moja mala Suzana —! Saj sem si mislila!"

Brž sem gori! Tukaj v budoarju sem! O — kaka sreča te je neki prinesla?"

Suzana ji je padla v naročje, tesno in vse tesneje je objela svojo ljubljeno prijateljico ter skrivala svoj solzami omčeni obraz na njenih prsih.

"Pojdi, stopi sem v sobo, ljuba!" ji je pravila Margareta. "Ampak — kako mrzle prsteke imaš —!"

Prijela je prijateljico pod pazduho in se hotela obrniti v budoar.

Tedaj pa je opazila Suzaninega soproga, gospoda Foulkesa. Stal je nekoliko v stran, na vrhu stopnic.

"O — gospod Andrej!" se je vsa začudila.

Hotela je še nekaj povedati, menda kako da je že na Angleškem —.

Pa beseda ji je obtičala v grlu, usta so ji ostala nena in odprta.

Zdelo se ji je, da jo je kruta roka zgrabila za vrat in da so se ji ostri, dolgi nohti zasadili v meso. Vsa kri ji je planila k srcu, leden mraz ji je spreletel ude.

Šla je v sobo in peljala Suzano za seboj. Gospod Andrej je stopil za njima in zaprl vrata.

Tedaj je Margareta spregovorila, s suhimi, stisnjenimi ustnicami:

"Percy —?! Nekaj se je zgodilo —! Mrtev je —?"

"O — ne ne!" je hitel gospod Andrej.

Suzana se je ljubeče oklenila prijateljice in jo potegnila na stol pri ognju. Po kleknila je k njenim nogam in pritiskala svoje vroče ustnice na njene ledeno mrzle prste.

Molče je stal gospod Andrej poleg, iz njegovih oči je govorila sočutna ljubezen prijatelja in globoka potrnost.

(Dalje prih.)

ZGODBA SVETEGA PISMA V FILMU

Z Angleškega poročajo, da se je tamkaj ustanovila filmska družba, ki bo dala filmati svetopisemske zgodbe. Ta sve-

topisemski film bo sestavljen iz treh delov ter bo veljal najmanj 4 milijone funtov. Pri njem bo sodelovalo več ko 10,000 ljudi. Snemali ga bodo nad leto dni.

Kuhajte z elektriko

Za
boljše obede ...
manj dela ...
nižje stroške

Na tisoče čičaških gospodinj, ki kuhajo z elektriko, ve, da električno kuhanje napravi okus dobrim jedilom še celo boljši. Kajti hitra, enakomerna, zanesljiva električna vročina pusti naravni okus v jedilih. Manj dela je tudi, kadar se obedi kuhajo na moderni avtomatični električni peči. Avtomatične kontrole prevzemajo dosti paznje in skrbi, ki so bile prej del kuhanja.

In električno kuhanje je poceni! Mnogo družin v Chicagu izprevidi, da jih stane električno kuhanje manj kakor \$2 do \$2.50 na mesec.

Oglejte si hitre, čiste, zanesljive avtomatične električne peči, razstavljene pri trgovcih za električne potrebščine, v trgovinah z železnino, pohištvo, in department trgovinah ter v električnih prodajalnah Commonwealth Edison Co.

POSEBNA PONUDBA

1. Popust za zameno vaše stare peči.
2. Velik popust, ki bo kril stroške za napeljavo žic in za instalacijo v večini krajev.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

ŠMARNICE

katere priporočamo slovenskim čč. gg. duhovnikom, slovenskim družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE, založene ob priliki evhar. kongresa v Ljubljani, zl. ob.\$1.50
2. MARIJA V PREDPODOBAH IN PODOBAH, Jože Vole 1.00
3. SVETA MARIJA ALAKOK, Blaž Dvoršak 1.00
4. MARIJA IN SV. MAŠA, Val. Bernik 1.00
5. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše 1.00
6. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA, Vekoslav Skuhala 1.00
7. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA 1.00
8. NA SV. GORO, M. Brumat 1.00
9. MARIJA VZROK KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulje 1.00
10. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lautžar 1.50
11. PO MARIJI K JEZUŠU, J. M. Seigerschmid75
12. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše 1.00
13. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mich. Opeka 1.00
14. ŠMARNICE ARŠKEGA ŽUPNIKA 1.00
15. ZNAMENJA NA NEBU, J. Jerše 1.00

Naročila je poslati s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Smrtna senca.

Korošec sem, in če bi ne hotel biti, mi to drugi poribajo pod nos. Te dni mi krvavi srce. Dro Koroška, tako je bilo nekoč, ko je zasijala neka zarja. Bil sem prepričan, da bo dan, pa ga ni bilo. Ko smo nekoč tedaj le omenili možnost, da bi ne bilo dneva, je nekdo rekel: "Bilo bi strašno". Preroške besede. Ni prišel dan, bilo je strašno, zdaj je še bolj strašno, ker je prišla noč, pa še ni prišla smrt, dasi je za slovensko Koroško prišla smrt. Smrti še ni za tiste, ki so še pri življenju. Ni treba telesne smrti, da bi ne bila še hujša smrt. Strašno je, ko je zagrnjena vse smrtna senca. Upajmo, da ostane vsaj za nekaj časa le pri prehodnem stanju, dasi je smrt že tu. Saj ne more biti drugače, le začasno, prehodno stanje more biti, dasi je že to hudo. Pravijo, da bo Sušniku šlo za glavo, ker se je posluževal kriminalnih dejanj. Mogoče. Hudi sodniki ga bodo sodili. Ampak koroški Slovenci, prav gotovo niso izvršili nobenih kriminalstev, bili so le avstrijski patriotje, in to je bila njih dolžnost pri danih razmerah. Strašno je tudi prehodno stanje, mučno in moreče in duhomorno, ker je negotovo, kaj vse lahko še pride. Ampak časi so čudni. Sijajne spomenike dobijo tisti, ki v danih razmerah niso bili patrioti, tisti pa, ki so bili zvesti državi, in zvesti svojemu narodu, so najmanj v smrtnih sencah.

Drugi izven Koroške naj se pripravijo. Vsi Slovenci naj se pripravijo. Na neko interpelacijo je sicer Stojadinović odgovoril, da ima zagotovilo, da ostane meja nedotaknjena, ampak prav v vatikanu so govorili o "volku v ovčji obleki". I told you so. Junak, ki umrje, ne umrje.

Drobiž.

Bolj pravilno bi bilo, ko bi rekel: otrobi. A. Zidanšek veže otrobe, ko govori o vsem in še o nečem. Prostoru mu dajo, kolikor ga zahteva. Da je le dopis. Glavno je v dopisu, da se predzno ponorejo iz vere, in "najboljši dopisnik" je sfskan. Kakršni čitatelji, takšni dopisniki. Kadar ga udamo po prstih, zakriči, "da ga

napadam". To je že stara lajna. Res, da bo vzel v zemljo in grob, ampak v zemlji in v grobu bo še marsikaj, naj le malo počaka.

Njegov mentor, Ivan Molek, ki trdi, da "za grobom ni nič", ima marsikaj pred grobom. Ima svoje križe z "malikovalci in kibicarji." Kakor da bi ne bilo drugih križev več ko do sti, pa so še ti bebi in te sitne muhe. Vsaj neka čast zadene celo mojo malenkost. Prav šampion sem izmed kibicarjev. Nekaj bi le bilo, ko ni dosti. Pravi: "Šampiona sodobnih "kibicarjev" sta striček Trunk in pa krivi gentleman, ki po frankovsko mesari mili slovenski jezik v Ameriški Domovini. Ti dve babi ne moreta spati, če ne bi vsak dan vtaknili svojega bradavičaste nosu skoz tuje okno in povohali poper na tuji mizi.

To ni nobena kritika, temveč le hladna konstatacija."

Nix do. Prav, da sam prizna, da ni to nobena kritika, saj je pod kritiko, pa niti ni nobena konstatacija, goli in prazni otrobi so. Ako razna, predvsem verska prepričanja, niso resnična, le prazna slama, kakor on in drugi zatrjujejo, čemu potem toliko mlatite to prazno slama? Ker pa verska prepričanja niso nobena prazna slama, mlatite in mlatite naprej in naprej, in zato ne boste odstranili raznih "kibicarjev", in ti kibicarji bodo vam pogledali malo v karte, dokler bo pisanje mogoče. Ko pride grob za obe stranki, in ne bo več "durakanja in marjašanja" na verskem in še kakem drugem polju, tudi kibicarjev ne bo več. To je konstatacija, drugo je le otrobarija.

NOVI DUH V AVSTRIJSKEM ŠOLSTVU

Dunajski listi pišejo, da se je na vseh avstrijskih šolah uvedel enotni pozdrav, ki velja poglavarju Hitlerju. Vsi otroci so se morali naučiti Deutschlandlied in pa Horst-Wesselo-vo pesem. V zgodovini se obravnava posebna združitev Nemčije in Avstrije v eno državno telo. V vsakem razredu mora viseti Hitlerjeva slika, vsaka šolska knjižnica pa mora razpolagati z najmanj enim primerkom Hitlerjeve knjige "Mein Kampf".

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

URAD 712 N. 8th St.	SKLADIŠČE 417-431 So. Water St.	TEL. 377-W
------------------------	------------------------------------	---------------

HENRY SCHEELE
-:- GRANITNI SPOMENIKI -:-
REZANI IN OBSEŽNEJŠI KAMENI, CEMENT, ŽGANA OPEKA, ILOVICA
NORMAN ISSOTT
risar in prodajalec
SHEBOYGAN, WIS.

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Učite se angleščine
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**
Naročila sprejema
Knjigarna Amerikanski Slovenec
Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois